

ДЕТСКА ГРАДИНА № 133 „ЗОРНИЦА”
РАЙОН „ИЗГРЕВ” – СТОЛИЧНА ОБЩИНА

София 1113 ул. „Еужен Потие” № 1 тел. 028720390; edg133@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

Директор:

/Стеля Дочева/

Заповед № 25/16.09.2022г

МОДЕЛ ЗА АДАПТИРАНЕ НА ДЕТЕТО ПРИ ПЪРВОНАЧАЛНОТО МУ ПОСТЪПВАНЕ В ДЕТСКА ГРАДИНА № 133 „Зорница”

Постъпването на детето за пръв път в детската градина е преживяване, което е свързано с много смесени емоции при попадане в нова и непозната среда.

За плавната адаптация, без стрес, е важна предварителната подготовка на детето в семейна среда. Тя е основополагаща за развитието му. В семейството се поставя фундамента на нервно-психологичното, физическото, емоционалното здраве на детето, както и началните умения и навици за самообслужване, за поведение, за общуване. Детската градина е фактор, осъществяващ тясно сътрудничество и взаимодействие с родителите, с цел по-добрата, бърза и безболезнена адаптация на децата.

ЦЕЛ - Ефективен модел за взаимодействие с родителите и децата в периода на адаптация от семейна среда към детска градина:

- Плавен преход на децата при преминаването от семейна среда към детска градина;
- Споделена отговорност за развитието и просперитета на детето;
- Постигане на доверие и партньорство между семейството и ДГ;
- Сътрудничество за изграждане на спокойна и здравословна атмосфера за децата.

ПРЕПОРЪКИ ЗА РОДИТЕЛИТЕ:

Преди постъпването в детската градина:

- Да направят предварително посещение в детската градина, за да се запознаят с цялостната материална база на детската градина
- Два-три месеца предварително в домашни условия да синхронизирате правилата вкъщи с тези в детската градина относно дневния режим, самообслужване, хранене на маса, подреждане на дрехите и играчките, поддържане на ред.
- Да се формират у детето положителни нагласи, настроения и представи за детската градина; да се говори за детската градина с радост и насърчаване, защото тя е мяето, специално за децата;
- От полза е когато на детето е обяснено какво е това детска градина. А още по-добре е да му е показано нагледно;

- Раздялата в детската градина трябва да бъде кратка и насърчаваща детето. Най-добре е родителят сам да помисли за своя ритуал при раздяла. Ритуалът може да бъде помахане с ръка, даване на въздушна целувка и други подобни кратки жестове или думи, които обозначават за детето раздялата с родителя.

Тези ритуали ще направят родителя по-уверен и тази увереност ще се предава и на детето;

- Родителите своевременно и ежедневно да се информират и консултират за адаптирането, постиженията и поведението на детето; да споделят своите впечатления с персонала.

ПРЕПОРЪКИ ЗА ДЕТЕТО:

- Може да посещава в началото (1-2 седмици) само определени моменти от дневната организация за 1 час или 2, постепенно времето да се увеличава и да се включват нови моменти;
- Целодневният престой да е по-кратък за детето в период на адаптация;
- Да наблюдава – самостоятелно или с родител – предварително и за кратко игрите на другите деца в групата и на двора;
- Да е приучено да ползва тоалетна;
- Да има елементарни умения да държи лъжица;
- Да консумира разнообразно приготвена храна - в трикомпонентно обедно меню;
- Ползването на биберон да се преустанови поради липса на необходимите хигиенни условия за биберон в детската градина;
- Да пие от чаша;
- Да седи на детско столче;
- Да прибира играчки на определените места в групата;
- Да е запознато със занималнята, дворната площадка в детската градина, с персонала;
- Детето има нужда от ясни граници и правила, за да се адаптира бързо. По този начин то се чувства сигурно и спокойно, че не е сбъркало, че не е допуснало грешка;

ПЕРСОНАЛЪТ В ДЕТЕСКАТА ГРАДИНА (педагогически специалисти, помощник-възпитатели, психолог, медицинска сестра и др.):

- Подкрепя, насърчава, поощрява и стимулира детето в цялостната му дейност и поведение;
- Посреща и приема детето с положително настроение, вежливо, учтиво и създава у детето усещане за сигурност и спокойствие;
- Запознава се с детето, запознава децата помежду им;
- Подготвя предварително средата в групата за игра и занимания по избор на децата;
- Определя лично пространство, надписано за всяко дете - места на масите за хранене и обучение, легло, гардероб, като запознава децата и родителите с тях;
- Запознава детето с обстановката и обяснява предназначението на отделните помещения, материали, пособия;
- Провежда организацията на учебния ден, като се съобразява с желанията на децата, потребностите им и осигурява разнообразие на дейности –

- образователни, възпитателни, почивка, игри и други основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие;
- Подкрепя и подпомага всяко дете, когато изпитва затруднения или несигурност;
- За по-бърза адаптация на децата, при необходимост и желание от страна на родител, той се допуска в групата;
- Поддържа се спокойна и приятна атмосфера за децата от персонала, без напрежение;
- Използва се цялата налична материално-техническа база - аудио-визуална техника, играчки, учебни и познавателни книжки за интересно, забавно и развиващо пребиваване на детето в детската градина;
- Не се допуска грубост, тревоги, наказания, безразличие и безучастие при проблеми на децата;
- Децата не се оставят без надзор.

Психологът в детската градина играе важна роля в адаптацията на детето – той подкрепя както самите деца, така и учителите и родителите с насоки и им дава пространство да споделят и преживяват своите тревоги и надежди.

Всяка адаптация изисква време - на едно дете може да му е необходима седмица, на друго - месец или повече. Времето за адаптацията зависи от характера на детето, семейната обстановка, поведението на родителите, здравословното състояние, методите и подходите, които учителите и другите специалисти избират по своя преценка и не на последно място – честотата, с която детето посещава детската градина.

Препоръки и напътствия в резюме:

1. Подготовката за раздялата да започва в къщи. На детето може да му се говори за това, че то отива на детска градина, а родителите на работа. Трябва предварително да подготвите детето за мисълта за детската градина. Неизвестното плаши детето. То трябва да е запознато с това, което го очаква. Накарайте го да разбере, че вие ще се чувствате горди, че то вече е голямо и ходи на детска градина. Не забравяйте, че всички ваши емоции се предават на детето.
2. Използвайте любимата играчка, с която детето говори и се чувства сигурно. Ако детето иска да си вземе играчката не му забранявайте – това за него е част от дома и с нея ще се чувства по-комфортно.
3. Раздялата в детската градина трябва да бъде кратка и насърчаваща детето.

Някои от показателите за добре адаптираното дете са:

- Детето се разделя самостоятелно и в добро настроение с родителя /възрастните/.
- По време на престоя в детската градина детето е спокойно. Може често да задава въпроси „кога и дали“ ще го вземат, но това са въпроси, с които то очаква да бъде потвърдена неговата сигурност.
- По време на занимания и игри разказва спокойно за своите родители.
- При тръгване от детската градина разказва с удоволствие какво се е случило там.

Моделът за адаптиране е приет на ПС с Протокол № 1/16.09.2022год.

ИНФОРМАЦИОННА КАРТА ЗА ДЕТЕТО

.....
(запишете трите имена на детето)

1. Дата на раждане ..... Пол (подчертайте отговора) момче, момиче
2. Брой на членовете в семейството .....
3. Поредност между братята и сестрите (подчертайте отговора) първородно, второ, трето, ...
4. Използвано галено име към детето в семейството (подчертайте отговора) да, не
Ако отговорът е „да“, запишете името .....
5. Особенности на детското хранене (подчертайте отговора)
(Информацията в тази точка служи за описание на индивидуалните особености на детето, с които служителите в детската градина ще се съобразят.)
  - Поема ли течности: твърде много, достатъчно, твърде малко, твърде често и малко, твърде често и много
  - Честота на хранене: твърде често, нормално – три пъти, твърде рядко – един път.
  - Начин на хранене: с усилие от страна на възрастните, с отвлечане на вниманието – гледане на детски филм, игри и др. на мобилни устройства, спокойно самостоятелно.
  - Има ли алергии към храни или хранителна непоносимост към храни: да, не
Ако отговорът е „да“, запишете към кои храни и хранителни продукти .....
6. Особенности на хигиенните навици (подчертайте отговора)
  - Измиване ръцете преди хранене: да – самостоятелно без подсеждане, с подсеждане, с помощ, не.
  - Измиване ръцете след игри: да – самостоятелно без подсеждане, с подсеждане, с помощ, не.
  - Измиване лицето сутрин: да – самостоятелно без подсеждане, с подсеждане, с помощ, не.
  - Има ли цялостен тоалет вечер: да – всяка вечер, през един ден, през повече от един ден, през повече от два дни
  - Измиване на зъбите сутрин: да – всеки ден, през един ден, през повече от един ден, през повече от два дни
  - Измиване на зъбите вечер: да – всяка вечер, през един ден, през повече от един ден, през повече от два дни, не
7. Особенности на детския сън (подчертайте отговора)
  - Има ли режим на съня (заспива в точни часове): през деня – да, не; вечерта – да, не.
  - Колко часа е сънят за 1 денонощие (нощният и дневният заедно)? .....
(Норми: до 12–14 ч. за първата година; до 12–13ч. за 2-годишни; до 12ч. за 3-годишни)
  - Начин на заспиване: самостоятелно и спокойно, в присъствие на възрастен, с уговорки, с любима играчка; друго .....
  - Особенности на съня: спи спокойно, стряска се - рядко, често; спи неспокойно и се събужда с плач; спи в присъствие на възрастен; друго .....
  - Особенности след събуждане: събужда се спокойно и остава в леглото, събужда се и веднага става от леглото, събужда се и започва да плаче, други особености
  - Има ли бельо за спане, своя пижама/нощница за сън: да, не
8. Умения за ползване на тоалетна/гърне (подчертайте отговора)
  - Детето съобщава само за своите естествени нужди: да, не
  - Детето ползва самостоятелно тоалетна: да, не
  - Детето ползва самостоятелно гърне: да, не
9. Игри и занимания (запишете и/или подчертайте отговора)
  - Любима играчка на детето .....
  - Любима игра на детето .....
  - Ежедневни (любими) занимания на детето .....

- Играе ли с други деца и/или връстници: да, не
- Колко често играе: да – всеки ден, през два дни, през повече от два дни, веднъж седмично, по-рядко от веднъж седмично
- Дава ли своите играчки на другите деца: да, не
- Спазва ли правилата на игрите: да, не
- В кои случаи спазва правилата? .....
- В кои случаи не спазва правилата? .....

10. Взаимоотношения с родителите, възрастните и/или връстниците (подчертайте отговора)

- Общува ли с други възрастни, освен членовете на семейството: не, само на празници, само на рождени дни на членове от фамилията, да – всеки ден, веднъж седмично, на две седмици, веднъж месечно
- Има ли приятели: да, не
- Общува ли с връстници и деца: да, не
При отговор „да“ уточнете: да – в семейството, роднини, съседни, приятели, непознати
- Общува ли с други възрастни: да, не
При отговор „да“ уточнете: да – в семейството, роднини, съседни, приятели, непознати
- Показва ли привързаност към майката: да, не
- В непозната обстановка показва безпомощност, неувереност, неспокойствие, спокойствие, увереност, активност: да, не
- Проявява „ревност“, гняв, агресия към други деца: да, не
Ако отговорът е „да“, кога и в какво се проявява ревността? .....

11. Особенности в ежедневно поведение на детето (подчертайте отговора)

- При плач задържа дъха: да, не
- При неудовлетворена реакция пиши, скубе: да, не
- При неудовлетворена реакция се търкаля на пода/земята: да, не
- Блъскане на глава: да, не
- Хвърляне на предмети: да, не
- Утешителни навици: смучене на пръст/и, биберон, гризане на нокти, блъскане на главата, други .....
- Други особености в поведението .....

12. Особенности на детското внимание в ежедневно режим (подчертайте отговора)

- отвлечено, разсеяно, задържа внимание с уговорки, задържа за кратко време, задържа колкото е необходимо

13. Чувствителност към специфични медикаменти (подчертайте отговора)

- Има ли алергия към определени медикаменти: да, не
Ако отговорът е „да“, запишете медикаментите: .....

14. Друга информация .....

БЛАГОДАРИМ ЗА СЪДЕЙСТВИЕТО!

ИНФОРМАЦИЯ КЪМ ДЕТСКИЯ УЧИТЕЛ ОТ РОДИТЕЛЯ

1. С желание ли детето посещава детска градина?
а) да   б) не
2. С какво обича да се занимава, когато се върне от градината? .....
3. За какво разговаряте с детето си?
а) за семейството   б) за пребиваването в ДГ   в) за вълненията на детето
4. Играете ли общи игри с детето си?
а) да, често   б) понякога   в) не
5. Посещавате ли заедно детски представления, опера, куклен театър и др.?
а) да, често   б) понякога   в) не
6. Какви телевизионни предавания гледате заедно с детето си?
а) детски   б) научнопопулярни   в) детски игрални филми   г) всякакви
7. С кого от семейството детето най-много обича да играе? .....
8. Как определяте детето си – като самостоятелно или зависимо от вас, възрастните?
9. Кой се грижи за детето? .....
10. По какъв начин показвате на детето си, че го обичате? .....
11. По какъв начин казвате и показвате, че не одобрявате неговото поведение? .....
12. Какво му казвате, когато искате да го похвалите и поощрите? .....
13. Взимате ли единни решения със съпруга ви по отношение на възпитанието на детето? .....
14. След тръгване на детска градина наблюдавате ли в детето: тикове, заекване, тревожност, плачливост, гризане на нокти, безсъние, липса на апетит, зачестяване на заболяванията?
Да/Не.
Ако отговорът е ДА, запишете кои от реакциите наблюдавате.....
15. Готови ли сте да споделите вашия опит в отглеждането и възпитанието на детето с учителите на групата?   Да/Не
16. Готови ли сте да потърсите помощ от учителя по въпроси, свързани с отглеждането и възпитанието на детето?   Да/Не

БЛАГОДАРИМ ЗА СЪДЕЙСТВИЕТО!